

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 30Csp/23/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317201160
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Ľachová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2018:2317201160.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Ľachovou v právnej veci žalobcu: Ing. Stanislav Szabó, nar. 14.8.1950, bytom Školská 1686/5, Močenok, zast. advokátom: JUDr. Ľudovít Štanglovič, so sídlom Jarmočná 2264/3, Šaľa, proti žalovanej: M. I., E.. X.X.XXXX, I. S.. M. XXX/XX, A., o zaplatenie 720,- eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 26.3.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieťa.

Žalobca má právo na náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu vo veci.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa na základe skutočností uvedených v žalobe zo dňa 23.1.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 720,- eur s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 297 písm. b) C.s.p..

3. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v zákonnej lehote, sporové strany, resp. ich zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

4. Žalobca na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to zmluvu o pôžičke zo dňa 20.3.2014, splátkový kalendár a výpis zo živnostenského registra.

5. Žalovaná sa k podanej žalobe, ani k predloženým dôkazom písomne nevyjadрила.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žalobcom predložených listinných dôkazov.

7. V rámci skutkového stavu súd v prejednávanej veci zistil, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 20.3.2014 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej v hotovosti finančnú pôžičku ako spotrebiteľský úver v sume 500,- eur, ktorú sa žalovaná zaviazala spolu s úrokom splácať po dobu 12 mesiacov po 60,- eur mesačne, splatných vždy do 20. dňa v mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná 25.4.2014 a posledná 25.3.2015. Iné údaje zo zmluvy nevyplývajú. Podľa predloženého splátkového kalendára žalovaná nezaplatila ani jednu splátku.

8. Podľa výpisu zo živnostenského registra je žalobca fyzickou osobou podnikajúcou na základe živnostenského oprávnenia s predmetom podnikania poskytovanie úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt a iné.

9. Posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou je od svojho vzniku zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zmluva, ktorá bola medzi stranami uzatvorená, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná ako spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy o úvere. Táto zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere, keďže jej predmetom je poskytnutie úveru, ktorý sa žalovaná zaviazala žalobcovi ako veriteľovi v dohodnutých splátkach vrátiť, teda ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky (§ 1 ods. 2 ZoSÚ). Žalobca bol v čase uzavretia zmluvy v postavení veriteľa a zároveň dodávateľa (§ 2 písm. b) ZoSÚ v spoj. s § 52 ods. 3 OZ) s poukazom na predmet podnikania a žalovaná bola v postavení spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (táto okolnosť z pripojenej zmluvy nevyplýva a žalobca opak tohto postavenia žalovanej nepreukázal žiadnymi dôkazmi, resp. ani netvrdil). Tento právny vzťah sa preto spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, príj. zákon o ochrane spotrebiteľa).

10. Súd právne vec posúdil podľa nasledovných ustanovení:

11. Podľa ust. § 1 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa ust. § 2 písm. a), b) a d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

13. Podľa ust. § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

14. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. c), i), j), k) a y) ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

15. Podľa ust. § 9 ods. 9 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

16. Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

17. Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

21. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom citovanej právnej úpravy je vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preto preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

24. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v podobe, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Uvedené platí i v prípade ak veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

25. Súd konštatuje, že uvedená zmluva neobsahuje adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. I keď v zmluve je uvedená adresa žalobcu v jej záhlaví, zo žiadneho ustanovenia zmluvy nevyplýva, že adresa žalobcu je tou, na ktorej má spotrebiteľ právo uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Hoci sa žalovaná zaviazala vrátiť úver spolu s úrokom, v zmluve

absentuje akékoľvek vymedzenie výšky úrokovej sadzby. Ďalšími chýbajúcimi náležitosťami sú celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnená podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok. V zmluve nie je ani presne uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, t.j. výška každej splátky istiny poskytnutého úveru, výška každej splátky úrokov poskytnutého úveru a napokon aj výška splátky prípadných poplatkov poskytnutého úveru, ak sú nejaké poplatky dojednané. V zmluve sa uvádza iba výška splátky 60,- eur. Takéto vymedzenie splátok je nedostatočné. Ak zákon o spotrebiteľských úveroch ako podstatnú náležitosť zmluvy predpisuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k)) a s jej neuvedením spojil tak závažný dôsledok, akým je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ) tak je zrejmé, že táto náležitosť musela byť jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom uvedená v takejto zmluve a nemohla byť nahradená ani odkazmi na všeobecné obchodné či iné podmienky. Predložená zmluva takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť hodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver.

26. Existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Z dôvodov rozsudku Krajského súdu v Žiline (sp. zn. 11Co/270/2016 zo dňa 13.9.2016) vyplýva o i. aj to, že pokiaľ aj je nesúlad ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ s čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice č. 2008/48/ES, smernica upravuje minimum ochrany spotrebiteľa, ktoré je povinný členský štát zabezpečiť. Nič však nebráni členskému štátu zabezpečiť spotrebiteľovi vyšší štandard ochrany pred neprijateľnými podmienkami.

27. Na základe výsledkov dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Vzhľadom na to, že úver, ktorého zostatok je predmetom konania, je bezúročný a bez poplatkov pre chýbajúce (resp. nesprávne uvedené) náležitosti vyžadované kogentnými ustanoveniami ZoSÚ, žalobcovi vzniklo právo na vrátenie rozdielu medzi poskytnutými a vrátenými finančnými prostriedkami. Žalobca poskytol žalovanej sumu 500,- eur, z ktorej žalovaná neuhradila žiadnu sumu. Súd preto vyhovel žalobe v časti zaplata sumy, ktorú žalovaná skutočne vyčerpala a nevrátila, teda žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 500,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 26.3.2015 (deň nasledujúci po konečnej splatnosti úveru na základe zmluvy o pôžičke) do zaplata. Vzhľadom k tomu, že splátkový kalendár bol spracovaný aj na plnenie úrokov, na ktoré žalobca podľa vyššie uvedeného nemá nárok, súd dospel k záveru, že žalobcovi nemožno priznať nárok na úroky z omeškania z istiny pred dojednanou konečnou splatnosťou úverov. Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 v spoj. s § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalobca sa domáhal zaplata sumy 720,- eur s prísl., úspešný bol v časti čo do zaplata sumy 500,- eur s prísl. a vo zvyšnej časti (vrátane úrokov z omeškania) bol neúspešný. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 69% a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 31% (100% - 69%), a tým daný čistý úspech žalobcu v rozsahu 38%. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu

smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.